No. 57. 1840.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Dingsdag 12 Mei.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 8sten Mei.

In de zitting der kamer van afgevaardigden van gisteren heeft de heer *Lacave Laplagne*, minister van finantien onder het ministerie *Molé*, na de sluiting der algemeene discussien over het vraagstuk betrekkelijk de suiker, bij amendement een nieuw middel voorgeslagen om deze moeijelijke kwestie te beslechten; het bestond in niets minder dan in een voorstel om met den 1sten julij 1841, het fabrikaat der ruwe suiker of de aankweeking van beetwortel tot vervaardiging van suiker, in Frankrijk te verbieden, onder schadeloosstelling van degenen die zich op het binnenlandsch fabrikaat toegelegd hebben. De voorsteller trachtte de onderscheiden voordeelen uiteen te zetten, die een zoodanig besluit voor de schatkist, de zeevaart, de kolonien enz. zoude hebben, doch vergat daartegen over te stellen het verlies dat de nationale nijverheid zoude lijden, dat men dus met eigen hand een nieuw opkomenden tak van welvaart zou verbannen, en kon hij ook de bedenking niet ter zijde stellen, hoe men zich in tijd van oorlog van de benoodigde suiker zou voorzien. Door dit voorstel, hetwelk tegenover dat staat van den heer *Dumon*, die de belasting op de binnenlandsche suiker onmiddellijk tot 29 fr. 70 c. per 100 kilogr. wilde verhoogd hebben, is de eigenlijke discussie over deze moeijelijke zaak eerst regt aangevangen. In de zitting van heden heeft zij tot zeer levendige beraadslagingen geleid, waarbij de minister van finantien, *Pelet*, de generaal *Bugeaud* en vervolgens de president van den raad, het woord gevoerd en het voorstel van den heer *Laplagne* bestreden hebben. De heer *Thiers* betoogde onder anderen, dat de bloei van de koloniale suiker voorzeker niet dan gunstig op de uitbreiding en ontwikkeling der scheepvaart en van den zeehandel kon werken, doch beschouwde het als eene echt wandaalsche daad daaraan de beetwortelsuiker op te offeren, waartoe hij nimmer de hand zal leenen. De heer *Thiers* betoogde voorts, dat al de cultures elkander zoowel ondersteunen als onderdrukken, al naar mate van de omstandigheden, geloovende, dat de inlandsche suiker later onnoemelijke uitkomsten zal opleveren, en dat zelfs na verloop van twintig jaar het verbruik daarvan 360 millioen zal kunnen bedragen. Eindelijk merkte de minister op, dat geene tak van nijverheid tien jaren kon blijven, zonder klagten aan te heffen. Zoo gij de beetwortelsuiker vernietigt, riep hij ten slotte uit, zullen de zeesteden en kolonien eerlang eenen strijd op leven en dood aangaan.

— Het *Journal des Débats* houdt, heden, een berigt, dat de hertogin *van Orleans* werkelijk door de kinderpokken is aangetast geweest, doch thans het gevaar te boven en aan de beterhand is. De prinses had de ziekte gekregen bij de zorg aan haren zoon, den bijna tweejaren graaf *van Parijs* besteed, toen deze zelf door de kinderpokken was aangetast.

— De *Moniteur* houdt een berigt dat het gouvernement een vice-consul naar Damascus gezonden heeft, met last om berigten in te winnen aangaande den gepleegden moord op pater *Thomas*, en al hetgeen op die ongelukkige gebeurtenis betrekking heeft.

— Een aanzienlijk getal marine-officieren zijn op het rapport van den minister van marine, tot officieren van het legioen van eer benoemd.

— De turksche gezant bij het britsche hof, *Chékib*-Effendi, is op zijne reis naar Londen alhier aangekomen.

— Men heeft geen nadere tijdingen uit Afrika, alwaar thans, blijkens de gisteren vermelde telegraphische depeches de groote togt tegen *Abd-el-Kader* werkelijk begonnen is. De in die depeches vermelde stelling van Afroun, van waar de Arabieren verdreven zijn, is een berghoogte in het land van Sept hetwelk het westelijke gedeelte der vlakte van Metidjah, die daar de vlakte der Hadjoutes genoemd wordt, uitmaakt. De rivier (Oued) Jer kronkelt zich aan den voet van dien berg. Langs hare boorden loopt de weg naar Miliana. Op den berg Aroun onderhield *Abd-el-kader* ook toen de vrede nog heette voort te duren, eene legerplaats, waarin de *Kaïn der Hadjoutes* bevel voerde. Hij had in last, om met zijne manschappen, die, zoo als hun geheele stam, als zeer roofziek bekend zijn, de bebouwing van den grond in de vlakte van Metidja gestadig te verstoren, en de met Frankrijk verbondene inlanders te verontrusten. De gedurige moorden in de vlakte werden vooral door zijne Hadjoutes gepleegd. De togt der Franschen zal dus al dadelijk het gelukkig gevolg hebben, dat daardoor een roofnest voor goed wordt uitgeroeid. Met het terrein bekende krijgskundigen meenen, dat de maarschalk *Valée* van den berg Aroun naar het hooge, van bosch ontblootte bergland, dat zich tusschen Medeah en Miliana uitstrekt, getrokken zal zijn, en dat het den in zijne keus zal staan, welke dier beide plaatsen hij het eerst wil nemen. Hij heeft den moeijelijken bergpas van Teniah of dienet Mouzaya, die den kruin van den Atlas, op de hoogte van 960 Nederl. ellen door midden deelt, en waar *Abd-el-Kader* door Europesche overloopers verschansingen had laten opwerpen, links laten liggen. Men rekent steeds, dat op het punt, waar thans de hoofdstrijd wordt gevoerd, *Abd-el-Kader* niet meer dan 12 of 15,000 man bijeen kan hebben. Een deel dier magt kan door de tegenwoordige beweging des maarschalks *Valée* ligt afgesneden worden.

— Uit Spanje wordt in een berigt door het dagblad *el Castellano*, van den 1sten Mei, op nieuw de verzekering van het overlijden van *Cabrera* gegeven. Hij zou den 4den April reeds overleden zijn, doch zijne aanhangers hadden zijn dood tot nog toe geheim gehouden. De *Eco del Arragon* van den 1sten Mei houdt een berigt van den gouverneur van Mequinenza, waarin vermeld wordt, dat de constitutionele troepen den 28sten bezit van Mora aan den Ebro genomen hebben. De karlisten hebben hun geschut in de vaartuigen voor den overgang naar Mirabet vervoerd.

Van de grenzen luiden de berigten omtrent het bedwingen van den nieuwen opstand in de noordelijke provincien van Spanje vrij gunstig; minder zijn zulks de berigten uit Madrid, alwaar de meerderheid in de cortes, die gehouden wordt gematigde gevoelens te zijn toegedaan, onderling is verdeeld geraakt, en alzoo de vrees heeft doen geboren worden dat zij deze meerderheid verliezen zal, hetgeen zoowel het ministerie als de kamer aan nieuwe botsingen kan blootstellen.

— Ter beurze van heden (8 *Mei*) waren genoteerd: 5 pCt. 113,85; 3 pCt. 84,50; Nap. r. 104,30; Sp. Ardoin 29 3/8; Rom. L. 103.

Van den 9den. — Nadat in de zitting der kamer van gedeputeerden van heden de discussie over de hangende suiker-kwestie nog een geruimen tijd voortgezet is geworden, waarbij de heeren *Duchatel*, *Martin*, *Jollivet*, *Lamartine* en *Bugeaud* het woord gevoerd hebben, is het bovenvermeld voorstel van den heer *Lacave Laplagne* door de meerderheid der kamer verworpen geworpen.

— Na eene kortstondige ziekte is alhier in den ouderdom van 63 jaren overleden de burggraaf *Rogniat*, pair van Frankrijk, luitenant-generaal, president van het comité der fortificatien, lid van de akademie van wetenschappen, enz. Zijn dood is een gevoelig verlies voor het leger, de administratie en de wetenschappen.

— In brieven uit Monroyo, het hoofdkwartier van *Espartero*, van den 30sten ll., houdt men zich verzekerd dat de oorlog in Arragon thans weldra ten einde zal zijn gebragt. De karlisten waren na het verlies van Mora naar Miravet teruggetrokken. *Cabrera*, (van wiens overlijden alhier niets gemeld wordt), bevond zich te ... en werd door den generaal *Leon*, die te Gandesa was, ... Men oordeelde in het hoofdkwartier van *Espartero*, dat Morella na de bemagtiging van Ares (niet Arco; zie ...) het niet lang tegen de constitutionele magt zou kunnen volhouden. Ares strekte den karlisten tot steunpunt tusschen la ... en Morella.

Omtrent de jongste beweging in de Baskische provincien wordt in een schrijven uit Tolosa van den 3den gemeld, dat men vrij aanzienlijke depots van wapenen en munitie had ontdekt, ook ...

thans de namen bekend van de lieden die bij den beraamden opstand aan het hoofd moesten staan. Het waren voornamelijk de karlistische chefs : *Elio*, *Alzoa*, *Sanz*, *Iturmendi*, *Zabala*, de priester *Millo*, enz. Dagelijks worden er thans karlistische officieren gearresteerd en doodgeschoten. De mislukking der voorgenomen onderneming moest vooral ook toegeschreven worden aan de waakzaamheid en den ijver der fransche autoriteiten op de grenzen.

— Ter beurze van heden (9 Mei) waren genoteerd : 5 pCt. 114; 3 pCt. 84,50 ; Nap. r. 104,60 ; Sp. Ardoin 29⅜ ; Rom. L. 103⅞.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 7den Mei.

De verloving van den Russischen Grootvorst-troonopvolger met de Prinses *Maria* van Hessen-Darmstadt is te St. Petersburg den 25sten April met het lossen van 101 kanonschoten bekend gemaakt. Een buitengewoon nommer van de *Noordsche By* geeft een verhaal, hoe de Grootvorst, in Maart des vorigen jaars, op zijne reis de Grootvorstin heeft leeren kennen, roemt het Vaderlijk gedrag des Keizers, die zijnen zoon en vermoedelijken opvolger geene beletselen in de keuze van eene gemalin heeft willen stellen, en zegt ten slotte: » Zoo is eene gebeurtenis voltrokken, welke op nieuw het geluk en de welvaart van Rusland bevestigt; want Ruslands geluk en welvaart zijn onafscheidbaar van het lot zijner gekroonde weldoeners." Daar wijlen de moeder van Z. M. den Koning van Pruissen eene Prinses van Darmstadt was, wordt de band tusschen de russische en pruissische vorstelijke familien door dit huwelijk nog naauwer toegehaald.

— Z. M. de Keizer van Oostenrijk zal in den loop dezer maand naar Presburg reizen, om den Hongaarschen Landdag te sluiten. Aan de wegens staatkundige misdrijven veroordeelde Hongaren is volkomen kwijtschelding van straf verleend; hetgeen in Hongarye een zeer goeden indruk gemaakt heeft.

— Te Pforzheim is den 2den des middags, in een der logementen, *den gouden Arend*, een brand uitgebarsten welke bij den sterken oostenwind zoo hevig toenam, dat eene geheele wijk weldra in vlam geraakte en de brand den volgenden dag nog voortwoedde.

— Den 6den heeft Z. H. in een geheim consistorie eene aanspraak gedaan aan de bijeenvergaderde kardinalen, waarin Hij hun over de pogingen der zendelingen tot uitbreiding van het christendom onder de ongeloovigen onderhouden heeft. De verwachting dat in dit consistorie iets over de kerkelijke zaken van Pruissen en Rusland zou gezegd worden, heeft zich dus niet verwezenlijkt. Daarentegen werden door den Paus de benoemingen van 18 Aartbisschoppen en Bisschoppen bekend gemaakt, waaronder de heeren *de Bonald*, *Billiet* en *de la Croix* tot metropolitanen van Lyon, Chambery en Auch.

ENGELAND.

LONDEN, den 6den Mei.

Op den 24sten aanstaande zal de koningin haar 21ste jaar intreden.

— Naar men verneemt zal er eerstdaags in de beide huizen weder eene nieuwe motie betrekkelijk de zaken van China gedaan worden. Uit de jongste over Bombay uit Indie ontvangen berigten is nog gebleken, dat Singapore de plaats is, bestemd, waar de schepen en manschappen voor de onderneming tegen China zich moeten verzamelen, en dat zij daar den 7den Mei moeten bijeen zijn. De inscheping van troepen te Madras en elders, zou in de laatste dagen van Maart beginnen.

Het gerucht dat de chinesche autoriteiten twee britsche handelschepen hadden in beslag genomen en verbrand wordt thans weder tegengesproken.

— Een schrikkelijke moord die in de hoofdstad veel opzien heeft gebaard, is den 6den dezer gepleegd geworden. De oom des ministers van binnenlandsche zaken *Russell*, lord *William Russell*, een grijsaard van 73 jaren, is in zijn bed vermoord gevonden, het hoofd van het ligchaam gescheiden. Opengebroken kasten, en weggeroofde kostbare goederen wezen genoegzaam de oorzaak van dezen gruwzamen moord aan. Men is tot nog toe niet op het spoor der daders of van het gestolene kunnen komen. De politie en de familie van den overledene hebben eene premie van 400 p. st. uitgeloofd voor de ontdekking van den dader of der daders.

— De tijdingen uit New-York gaan tot den 10den April. De handelzaken waren niet zeer levendig. Het gouvernement had aanzienlijke sommen noodig om de uitgaven van dit jaar te bestrijden, en het geld was schaars, inzonderheid te New-York.

— Ter beurze van gisteren waren de 3 pCt. gec. 91 ; Ned. 2½ pCt. 53⅞ ; Id. 5 pCt. 100⅛ ; Spanje 26⅝.

BELGIE.

BRUSSEL, den 9den Mei.

De kamer der vertegenwoordigers heeft gisteren een ontwerp van wet betrekkelijk de competentie in burgerlijke zaken afgehandeld, voorts een ontwerp goedgekeurd voor de daarstelling van een verbeterhuis voor jonge misdadigers, in de voormalige abtdij van St.-Hubert, en eindelijk een vijftiental aanvragen van naturalisatie toegestaan.

— In een gisteren door de ministers gehouden raad is de dag bepaald voor het vertrek der leden van de financiele commissie naar Utrecht. Zij zouden van nieuwe instructien worden voorzien. — Voorts is in de ministersraad beraadslaagd over eene nieuwe leening van 70 à 80 millioen fr., welke gelden moesten strekken tot voortzetting van het stelsel van spoorwegen in Belgie.

— Een der personen die met den heer *Cockerill* naar Rusland is vertrokken, wordt eerstdaags te Luik terugverwacht, om naar men zegt van wege den heer *Cockerill* het bepaalde tijdstip en de voorwaarden voor den verkoop van het etablissement van Seraing te regelen.

— De Antwerpsche dagbladen maken een besluit bekend van den minister voor de openbare werken betrekkelijk de verlenging van den spoorweg tot binnen de stad. De weg zal voortgezet worden van het tegenwoordig station tot aan het entrepôt.

Van den 10. — Het vertrek der heeren *Dujardin*, *Donny* en *Van Caillie* naar Utrecht, is op aanstaanden dingsdag bepaald.

— Het ontwerp eener nieuwe leening van 68 a 70 millioen fr., zal in de eerste zitting van de kamer der vertegenwoordigers, dus waarschijnlijk op morgen aangeboden worden.

— De koning is gisteren avond van zijne reis naar Parijs op Laeken terug gekomen.

— Onze gezant te Londen, de heer *van de Weijer*, is na eenigen tijd met verlof alhier verbleven te zijn, heden morgen met de stoomboot van Antwerpen naar Londen teruggekeerd. Vóór zijn vertrek is hij gisteren avond nog bij den koning op Laeken ontboden geweest.

— De *Moniteur* behelst in een supplement de naamlijst van 472 personen, die gedurende de dagen der revolutie het leven verloren hebben, en wier namen op het monument van het Martelaarsplein zullen vermeld worden.

— Een der Vlaamsche bladen spreekt van de mogelijkheid dat de belgische gezant, prins *van Chimay*, die betrekking verliet. Alsdan zou in in zijne plaats benoemd worden de heer *de Rijckere*, tegenwoordig gezant te Stokholm.

— De Koninklijke Brusselsche akademie heeft de heeren *Nothomb*, *van de Weyer* en *Moke*, tot vervulling van drie opengevallen plaatsen gekozen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 11den Mei.

Men verneemt, dat de bevordering van eenige majoors tot luitenants-kolonel, welke wij eergisteren hebben medegedeeld, heeft plaats gehad, buiten bezwaar van 's Rijks schatkist.

— Voorts verneemt men, dat de generaal-majoor *Klerck*, eervol is ontheven van het tot dus verre, door hem tijdelijk waargenomen opper-kommandement in de vesting Breda, welk opperkommandement tevens zal worden geacht te zijn opgeheven.

— Bij besluit van Z. M. van den 17den April jl. is de Belgische wet op het onderwijs, van den 27sten September 1835, met den 1sten September 1840, in Limburg buiten werking gesteld, met bepaling, dat na dit tijdstip de in Nederland bestaande verordeningen op het hooger onderwijs in de weder in bezit genomen landstreken van Limburg zullen moeten worden nageleefd.

— Men verneemt, dat ten gevolge der op laatstleden Maandag en Dingsdag, te Amsterdam, gehouden buitengewone vergadering van het Amortisatie-Syndicaat, eerstdaags van de Tweede Kamer der Staten-Generaal een ontwerp van wet zal worden aangeboden, strekkende, om die instelling te magtigen tot het beschikken, over de zich bij hetzelve aanwezig bevindende middelen, tot dekking van het te kort over 1840, en het gemis der dotatie over dit jaar; en zulks tot vervanging van de sommen, die daarvoor aanvankelijk op de Begrooting van 1840 waren uitgetrokken, doch, ten gevolge der bedenkingen van de afdeelingen der Tweede Kamer, van dezelve zijn weggelaten.

— Naar men verneemt zal de tweede kamer der Staten-Generaal heden morgen eene zitting houden, waarin, naar men verzekert, het voormelde ontwerp nopens het Syndicaat zal worden aangeboden, en waarna de tijd, tot beraadslaging over de begrootingswetten, zal worden vastgesteld. Waarschijnlijk zullen de discussien tegen het einde der week gehouden worden.

Zaturdag is de centrale afdeeling vergaderd geweest over de vijf ontwerpen tot wijziging der Grondwet. De centrale afdeeling moet het opmaken van haar verslag vooreerst nog hebben uitgesteld, tot dat de antwoorden der regering nopens de bedenkingen over de zeven ontwerpen van herziening zullen zijn ingekomen.

— Uit 's Hage schrijft men dat er gisteren een afscheidsdiner aan het hof is gehouden, daar H. K. H. Prinses *Albert* van Pruissen des avonds de terugreis naar Berlijn zou aannemen.

— Men verzekert, dat zonder verhindering, Z. M. eerstdaags eene

inspectie over de werken aan den Zuidplas zal doen, rijdende te Moercapelle den nieuwen polder in, en te Zevenhuizen weder uit, passerende alzoo de nieuw aangelegde bruggen en wegen, aan wederzijde bezaaid met onderscheidene graansoorten, welke meest alle overheerlijk staan. Juist vier jaren geleden stond op de door Z. M. te berijden wegen ruim 3,11 Ned. el (11 Amsterdamsche voeten) water.

— Het departement van oorlog geeft bepaald, dat de vrijwillige werving voor het korps mineurs en sappeurs weder is geopend, alsmede, dat de miliciens, ingevolge art. 171 der wet van 8 januarij 1817, bij gezegd korps kunnen overgaan, zullende echter tot nader order, aan de miliciens, die mogten verlangen, in voege voorschreven, bij gezegd korps over te gaan, tot nader order geene premie of gratificatie mogen worden uitbetaalde

— Men schrijft uit Sloten, onder dagteekening van eergisteren, het volgende:

»Even als de bereids na de plegtigheid, dadelijk op onderscheiden gedeelten de werkzaamheden, tot de droogmaking van het Haarlemmermeer betrekking hebbende, zijn aangevangen, zoo heeft dit ook alhier plaats gevonden. Vele honderden zijn reeds bezig aan de graving van het kanaal, en de daarstelling van den dijk. Ongeloofelijk schijnt het, dat zoo in korten tijd, reeds zoo vele werkzaamheden zijn kunnen verrigt worden, en het belangrijke en treffende daarvan lokt dan ook vele nieuwsgierigen uit, om daarvan ooggetuigen te zijn, terwijl men hetzelve met genoegen ziet en bewondert."

— Uit Vlissingen schrijft men het volgende: » Zr. Ms. stoomschip *Etna*, kapitein-luitenant *van Franck*, zal, naar men verneemt, in den loop dezer maand naar zee stoomen, terwijl Zr. Ms. brik *de Courier*, kapitein-luitenant *Willinck*, waarvan de equipagie den 4 dezer is gemonsterd, met de helft dezer maand naar Texel zal stevenen, en van daar verdere destinatie bekomen."

Verder schrijft men uit Zeeland: » Als een bijzonder verschijnsel in dit gewest wordt ons medegedeeld, dat in een' tuin binnen Middelburg dagelijks verschijnen twee vogels, bij *Buffon* aangeduid onder de benaming van *le gobe mouche de Lorraine*, welk vogeltje men hier niet gewoon is waar te nemen. Ook heeft men opgemerkt, dat onderscheidene zoogenaamde Krampvogels, die meestal tegen het voorjaar naar elders verhuizen, zich nog alhier van tijd tot tijd bij troepen laten zien."

— Den 7den dezer heeft de heer *S. Karsten* zijn hoogleeraarsambt aan de hoogeschool te Utrecht aanvaard met eene redevoering: *de litteris humanioribus cum Philosiphia copulandis*, dat is: over het vereenigen van de studie der letteren met die der wijsbegeerte.

De Utrechtsche Akademie wordt weder met een onherstelbaar verlies bedreigd, daar den hoogleeraar *J. F. M. Birnbaum* een hoogleeraarsambt aan de Akademie te Giessen, in Hessen, is aangeboden. Eene commissie uit de heeren studenten heeft zich bij hem vervoegd en plegtig den wensch kenbaar gemaakt, dat hij voor dat beroep mogt bedanken

— Te Groningen zal de tentoonstelling van voortbrengselen der Nijverheid, in de provincie Groningen vervaardigd, worden geopend op heden Maandag, den 11 dezer, en geopend blijven tot en met Zaturdag, den 23 daaraanvolgenden.

— Uit Groningen schrijft men, dat op den 1sten dezer te Kleinemeer, onder de gemeente Sappemeer, brand ontstaan is, waardoor drie woonhuizen, in eigendom behoorende aan den heer *Star Lichtenvoort*, een prooi der vlammen geworden zijn. De oorzaak werd aan onvoorzigtigheid toegeschreven.

— De Procureur-Generaal bij den Hoogen Raad heeft heden zijne conclusie genomen in de zaak van den heer *Beukman* tegen Z. Exc. den Staatsraad-Gouverneur van Noord-Holland, betrekkelijk de onteigening ten behoeve van den ijzeren spoorweg, en geconcludeerd dat het arrest van het Provinciaal Hof van Holland van September 1839, in deze zaak wederom zal verzenden naar hetzelve Provinciaal Hof, om aldaar *au fond* te worden behandeld en beslist. Deze conclusie is voornamelijk daarop gegrond, dat het Hof niet geregtigd was geweest, om van ambtswege den aangenomen grond van nietontvankelijkheid uit te spreken, en dat, daar de Regtbank aan hare beschikking op het request den vorm van een vonnis gegeven heeft, men hierin ook moet berusten, vooral daar partij zelve daartegen niet is opgekomen. Morgen over drie weken zal de Raad uitspraak doen.

— Volgens een Antwerpsch blad is gedurende de maand april, door de binnenwateren uit Nederland in Belgie ingevoerd 7,089,621 Nederlandsche ponden tarwe; 1,979,126 rogge; 1,937,115 gerst; 518,629 haver. Van deze granen zijn 4,490,239 Nederlandsche ponden tarwe en 578,559 Nederlandsche ponden rogge enkel om naar Frankrijk doorgevoerd te worden, in Belgie aangebragt.

Naar het zich laat aanzien, zal men thans weldra omtrent den geheimzinnigen moord te Damascus, die voor de joden aldaar en elders in het Oosten zulke treurige gevolgen heeft gehad, eenig meerder licht erlangen. Reeds is door de zorg van den ondervoorzitter van het Israëlitische consistorie in Frankrijk, de advocaat *Crémieux*, een officieel verslag van den Oostenrijkschen consul te Damascus, den heer *Merlato*, openbaar gemaakt, waarin het in die volkrijke stad voorgevallene duidelijk wordt uiteengezet. Daaruit blijkt, dat de geestelijke, aan wien de moord is gepleegd, of die ten minste den 5den Februarij 1840 met zijn bediende plotseling is verdwenen, broeder *Thomas van Sardinie* heette, tot de orde der Capucijnen behoorde, en sedert 33 of 34 jaren te Damascus woonde. Hij had aldaar vroeger de geneeskunde uitgeoefend, maar gaf zich sedert lang uitsluitend over aan het inenten van kinderen, zonder daarbij eenig onderscheid van godsdienst in acht te nemen. Hij was dien ten gevolge in de stad algemeen bekend en had een veel aanzienlijker vermogen verzameld, dan de regelen zijner geestelijke orde toelaten. De Fransche consul te Damascus, graaf de *Ratti-Menton*, onder wiens bescherming broeder *Thomas* zich bevond, heeft dadelijk, deels door tusschenkomst der Egyptische overheden te Damascus, deels op eigen gezag, de ijverigste nasporingen gedaan, om het spoor der beide verdwenen personen te ontdekken. Weldra is gebleken, dat deze het laatst in het joden-kwartier waren gezien. Die omstandigheid heeft tot het vermoeden aanleiding gegeven, dat zij beiden door joden waren vermoord, en nu heeft men tegen deze ongelukkigen eene handelwijze gevolgd, die tegen alle beginselen van regt en menschelijkheid aandruischt. De Fransche consul heeft daarbij, naar de stellige verzekering van zijnen ambtgenoot, eene zeer treurige rol gespeeld en het middel, om door martelingen de waarheid te ontdekken, op eene wijze doen aanwenden, die allerafschuwelijkst is. Twee joden, waarvan de een gezegd had, dat hij den capucijner-monnik elders dan in het joden-kwartier had gezien, en waarvan de ander portier van dat kwartier was, zijn zoo lang met roeden gegeeseld, tot zij daaronder den geest gaven. Weldra zijn een gemeene Turk en een Joodsche barbier in de zaak betrokken, en nu is men met de ongerijmde beschuldiging te banen gekomen, dat de moord door zeven der aanzienlijkste Joden van Damascus, in het bijzijn van een rabbijn, was gepleegd, en wel met geen ander doel, dan om het bloed des geestelijken op te vangen, en daarvan bij het vervaardigen van het Paaschbrood gebruik te maken. Al de beschuldigden, zoowel als hunne huisgenooten en bedienden, zijn gevat, en door de vreesselijkste martelingen heeft men hun, of ten minste aan sommigen hunner, de bekentenis van dit gepleegde gruwelstuk (dat echter wel door ieder, die met de Israëlitische inzettingen bekend is, voor onmogelijk zal worden gehouden) ontwrongen. Een der Israëliten heeft, de folteringen niet langer kunnende verduren, het Islamismus omhelsd. De vervolging tegen de joden in het algemeen is steeds toegenomen en van Damascus naar het eiland Rhodus overgeslagen. Daartoe heeft bijgedragen, eensdeels dat de Fransche consul te Damascus een in het Arabisch vertaald werkje heeft doen verspreiden, waarin de verfoeijelijkste beschuldigingen aan de joden worden toegeschreven; andardeels, dat de overige Capucijner-monniken in Syrie, de beschuldiging tegen de joden in het algemeen als waar aannemende, hun openlijk hebben bezwaard. Dit is met name door den Capucyner-monnik *Franciscus* van Sardinie geschied, die aan het hoofd zijner orde te Beyrut den 5den Maart eenen thans ook in Europa bekend geworden brief heeft geschreven, waarin het verhaal van het opvangen van het bloed voor godsdienstig gebruik als ontwijfelbaar aangenomen, en tevens gezegd wordt, dat al de aanzienlijkste joden van Damascus medepligtigen aan het gruwelstuk zijn, of daarvan kennis gedragen hebben. Uit dien brief blijkt verder, dat onder de leiding van den monnik *Franciscus*, met overgroote plegtigheid en onder toeloop eener ontzettende menschenmenigte, te Damascus, de begrafenis heeft plaats gehad van beenderen, welke men voor die van broeder *Thomas* hield en in een riool of gracht heeft gevonden. Die stoffelijke overblijfselen zijn als die van heiligen vereerd, niettegenstaande een der geneesheeren te Damascus moet hebben verklaard, dat zij niet van een mensch, maar van een dier afkomstig waren.

De Fransche consul-generaal in Syrie, de heer *Laurent*, heeft intusschen het gevoelen omhelsd, dat de beschuldiging tegen de zoo vreeselijk mishandelde joden te Damascus ongegrond was, en dat hunne bekentenissen hun enkel door de ongehoorde martelingen waren afgedwongen en uit een regterlijk oogpunt geene de minste waarde hadden. Hij heeft den Egyptischen Onderkoning aangezocht, om bevel te geven, dat in het regtsgeding menschelijker vormen mogten worden in acht genomen, en onpartijdige regters daarin gebruikt. Zulk een bevel heeft hij den 6den April verworven, en twaalf dagen later is het gruwelijke regtsgeding gestaakt.

De indruk, dien deze zaak niet slechts in het Oosten, maar zelfs elders heeft gemaakt, is echter daardoor niet uitgewischt. De heer *Crémieux*, die bij deze gelegenheid met den loffelijksten ijver voor zijne, op grond eener ongerijmde middeleeuwsche lastering, mishandelde geloofsgenooten, ook bij den eersten minister van Frankrijk, den heer *Thiers*, in de bres is gesprongen, is, bij dezen staatsman niet ongelukkig geslaagd, blijkens het hierboven onder Frankrijk vermeld berigt.

Te Londen heeft in de eerste dagen van Mei eene bezending van aanzienlijkste Israeliten, waaronder ook de baron *Rothschild*, zich

bij lord *Palmerston* vervoegd, om de tusschenkomst der engelsche regering ten behoeve hunner in *Syrie* en op *Rhodus* vervolgde geloofsgenooten in te roepen. De minister heeft, volgens de *Globe* geantwoord, » dat hij in het ongelukkige lot der Syrische joden levendig deel nam, daar dezen thans aan vervolgingen ten prooi » waren, die men in eene zoo verlichte eeuw als de onze onmogelijk zou hebben geacht. Hij heeft beloofd van onmiddellijk bevelen aan lord *Ponsonby* en aan den consul-generaal te Alexandrie » te zullen afzenden, opdat dezen al hun invloed zouden gebruiken, » om die wreedheden te doen ophouden."

180ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

DERDE KLASSE.

5de Trekking: N°. 11037, een prijs van *f* 1500; N°. 15203, 18434, 24090, ieder een prijs van *f* 1000.

6de ... N°. 11074, een premie van *f* 2500.

Ter AMSTERDAMSCHE EFFECTEN-SOCIETEIT van gisteren (10 *Mei*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 53, 53 een zestiende; dito 5 pCt. 24⅝, ¼; Handelm. 181½; Ardoins 27 drie achtste.

*** GETROUWD:

GOVERT GEORGE VAN DER HOEVEN,
2e *Luitenant-Ingenieur*,

EN

HENRIETTE IDA ENGELEN.

MAASTRICHT, den 7. Mei 1840.

*** Heden overleed alhier, na eene langdurige ongesteldheid, in den ouderdom van 54 jaren, de Heer NORBERTUS GERARDUS ARNOLDUS VAN HOOFF, in leven Ontvanger der Registratie.

BREDA, 11 Mei 1840.

Men gelieve deze algemeene als bijzondere Kennisgeving aan te nemen, terwijl op verzoek van den overledenen geene uiterlijke teekenen van rouw zullen worden gedragen.

*** Heden overleed, ten onzen huize, tot onze bittere droefheid, onze hartelijk geliefde Zoon, CORNELIS BOON, Officier van Gezondheid aan 's Rijks Hospitaal te *Breda*, in den jeugdigen ouderdom van ruim 23 jaren.

J. BOON,
ROTTERDAM, Ja. BOON,
9 Mei 1840. Geb. WEERAAT.

*** Alle degenen die iets verschuldigd zijn aan, of te vorderen hebben van den Heer ADRIANUS HENRICUS VAN OPSTALL, in leven Plantagiemeester van het *Bleenhoutsbosch*, onder *Ginneken*, en aldaar overleden, gelieve daarvan vóór den eersten Junij aanstaande, betaling of opgave te doen ten Kantore van den Procureur C. F. MICHIELSEN te *Breda*, Eindstraat Wijk B, N°. 27.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *Breda*, brengen bij deze ter kennisse der daarbij belanghebbenden, dat voor de gedurende DE KERMIS-TIJD dezer Stede invallende op *Maandag* den 8. *Junij* aanstaande, de LOTING voor de Standplaatsen zal geschieden ten Stadhuize, op *Dingsdag* den 2. *Junij* te voren, des middags ten 12 ure, alsmede dat alle verzoeken of aanvragen *schriftelijk* zullen behooren te worden gedaan aan den Commissaris van Policie, met opgave der grootte van de KRAMEN en TENTEN in Ned. maat, aan wien ook de vereischte Patenten zullen moeten worden vertoond; terwijl voorts tot narigt dient, dat geene DOBBELAARS, RIJFELAARS, HOROSCOOPTREKKERS enz., zullen toegelaten, en tegen alle BEDELARIJ ten strengste zal toegezien worden.

BREDA, den 11. Mei 1840.

DE ROY, vr.

Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

*** De HOOFD-AGENT van de NEDERLANDSCHE ALGEMEENE VERZEKERINGS-MAATSCHAPPIJ in het derde Arrondissement van de Provincie *Noord-Braband*, herinnert bij deze de Grondeigenaren en Landbouwers, dat men zich, weder als in de vorige jaren ten zijne Kantore te *Breda* en bij deszelfs Heeren Agenten ten Platte Lande kan vervoegen ten einde Verzekering voor HAGELSCHADE op de Veldgewassen, als: Vlas, Oliezaad, Boekweit en alle verdere Oogst te bekomen. De nuttige en noodzakelijke inrigting verdient des te meer opmerking daar de Verwoesting in het afgeloopene jaar bijna algemeen; en het vooruitzigt op eenen voordeeligen Oogst door den Hagelslag van den 18. Junij in een oogenblik vernietigd was; terwijl hij tevens berigt, dat bij onverhoopte Hagelschade op de Verzekerde Veldgewassen, dezelve door twee deskundige Taxateuren geregeld wordt, waarvan er een door de Maatschappij en de ander door de verzekerde benoemd wordt, en de schade door de Maatschappij niet voor een gedeelte maar geheel zonder eenige korting wordt afbetaald.

BREDA, BREEKPOT.
10 Mei 1840.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, zullen op Donderdag den 21. Mei 1840, des middags ten *twaalf ure*, ten Stadhuize aldaar, aan den minstdoenden, volgens in te leveren gezegelde Biljetten, van Inschrijving, in het openbaar

AANBESTEDEN:

Het INRIGTEN tot STALLING van het KOETSHUIS bij de *Klooster-kazerne*, alsmede van een gedeelte der gebouwen aan de westzijde bij de *Klooster-kapel*, binnen deze Stad.

De Konditiën van Aanbesteding alsmede de Teekening liggen dagelijks, uitgenomen op Zon- en Feestdagen, op de gewone uren, ter lezing op Stads-Secretarij, en nader onderrigt is te bekomen bij den Stads-Architect A. J. F. CUYPERS, die ook op den 20. Mei, des morgens ten tien ure, aan de belanghebbenden, nadere aanwijzing in loco zal doen.

BREDA, den 9. Mei 1840.

Ter ordonnancie van Burgemeester en Wethouders voornoemd;
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

M. APOL & COMP.,

Eindstraat B. 31,

hebben de eer de DAMES te berigten, dat zij van *Brussel* geretourneerd zijn, met een aanzienlijk Assortiment van HOEDEN, MUTSEN, BLOEMEN, SCHWALS, ZIJDEN STOFFEN en andere Artikelen tot het MODE-VAK behoorende.

*** Madame PICAT, heeft de eer de DAMES te berigten, dat zij wederom NIEUWE GOEDEREN ontvangen heeft, en dezelve tegen Fabrieks-prijzen verkoopt. Blijft uiterlijk tot *Vrijdag* den 15den. Is gelogeerd in den *Gouden Leeuw*, N°. 6.

HOLLANDSCH PENNING-MAGAZIJN
VOOR DE JEUGD,

VOOR HET JAAR 1840.

(*Vroeger bij de firma* S. DE VISSER EN ZOON, *te 's Gravenhage.*)

MET MEER DAN 200 AFBEELDINGEN EN 4 EXTRA, MET ZORG BEWERKTE, PLATEN.

Prijs per Jaargang, franco per Post *f* 4,80.

5 Jaargangen zijn reeds het licht,
6e Jaargang met primo Januarij 1840 begonnen.

De Uitgave geschiedt bij de Boekhandelaars JOH. NOMAN EN ZOON, te *Zalt-Bommel*.

VOORWAARDEN VAN INTEEKENING.

Het is voor de Redactie van het *Hollandsch Penning-Magazijn* een aangename pligt, bij de voortzetting van den 6den Jaargang hare dankbaarheid te kunnen betuigen voor de steeds toenemende deelneming op dit Werk.

Daar de Redactie van dit Magazijn geheel dezelfde blijft, zoo zal de verandering van Uitgever geen invloed op dezen Jaargang uitoefenen.

Van dit Werk, dat op fraai velijn papier gedrukt wordt en waarvan de prijs slechts *f* 4,80 bedraagt, alzoo uiterst billijk gesteld, verschijnt jaarlijks een boekdeel van 52 vellen druks, versierd met 200 fraaije lythographische afbeeldingen, en nog 4 extra fraaije aparte platen bovendien.

Om de 14 dagen verschijnen er 2 vellen in het licht, welke aan de Inteekenaren vrachtvrij worden toegezonden.

Afzonderlijke nommers zijn tegen 10 Cts. verkrijgbaar en elke extra plaat à 30 Centen.

De vorige Jaargangen zullen, zoo lang de kleine voorraad strekt, à *f* 2,40 (in plaats van *f* 4,80) per Jaargang worden afgeleverd. De eerste Jaargang sedert lang geheel uitverkocht zijnde, kan deze niet meer geleverd worden, echter is en blijft ieder Jaargang geheel op zich zelven compleet. Om deze reden worden deze Jaargangen thans tot verminderde prijs aangeboden.

Bestellingen geschieden bij de Boekhandelaars BROESE & COMP., te *Breda*.

Te BREDA, bij BROESE & COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.